

European Securities and
Markets Authority

HOIATUS INVESTORITELE

EUROOPA VÄÄRTPABERITURUJÄRELEVALVE HOIATAB JAEINVESTOREID ELEKTROONILISE INVESTEERIMISE PROBLEEMIDE EEST

Põhisõnumid

Olge ettevaatlik elektroonilise investeerimisega kaasnevate võimalike riskide suhtes.

Kontrollige, kas ettevõttel on tegevusluba.

Olge ettevaatlik, kui lubatakse suurt tulu.

Olge ettevaatlik tarkvaraga, mis genereerib tehinguid automaatselt.

Olge eriti ettevaatlik, kui teil palutakse anda enda krediitkaardi andmeid.

Kui tehing jääb teile selgusetuks, ärge investeerige

European Securities and
Markets Authority

HOIATUS INVESTORITELE

Miks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve selle hoiatusteate välja annab?

Internet on kahe otsaga asi

Internet on õiguslik kanal, mida ettevõtted kasutavad üha enam, et turustada investeerimistooteid jaeinvestoritele. Ettevõtted kasutavad interneti, et anda jaeinvestoritele kohene juurdepääs oma süsteemidele.

See pakub kiiret ja kergelt juurdepääsu finantsturgudele ja -toodetele näiteks mitmesuguste internetipõhiste elektrooniliste kauplemisplatvormide, nutitelefonide ja mobiiltelefonide muude kauplemisvormide kaudu.

Jaeinvestorid soovivad suurt tulu

Internet võimaldab investeerida raha kiirelt ja vahetult.

- Teabekogumine toimub kiiresti ja tasuta.
- Lihtteenuse kasutamine on rahasäästlik.
- Enda kogutud *faktide* kasutamine hirmutab vähem kui investeerimisvõimaluste arutamine kogunud nõustajaga.

Investorid püüavad alati oma rahast võimalikult suurt tulu saada. Suure tulu saavutamine *kiirelt ja kergelt* on raske, eriti praegu, mil intressimäärad on madalad, olukord on jätkuvalt ebastabiilne ja finantsturgude arengud ettenägematud.

Suuri tulusid püüdes võib juhtuda, et investorid kaaluvad internetis vähem tuntud tooteid ja ettevõtteid.

Sellest hoolimata ...

Selleks, et veenda teid investeerima või kasutama teatud veebilehti, avaldatakse vahel rohkelt survet ja kasutatakse agressiivset müügi- või turustamisstrateegiat (näiteks *eripakkumised* ja *tasuta kingitused* või demojuurdepääs pakutavale süsteemile).

Isiklik kohtumine või füüsiline allkirjastamine ei ole alati mugavam, kuid kaitseb läbimõtlematu tehingu eest.

Investeeringute pakkumise luba ei ole kõigil internetitehinguid tegevatel ettevõtetel – on ettevõtteid, kelle tegevusluba piirdub vaid spetsiifiliste tehingutega, ja ettevõtteid, kes tegutsevad ebaseaduslikult, müües pahaaimamatutele riskantseid või olematuid tooteid.

Paljud sellistest ettevõtetest võivad näida asjalikud ja tõelised, mida nad tegelikult ei ole. Ettevõtte kontorit külastades ja nõustajatega vahetult kohtudes saab hinnata ettevõtte asjalikkust, samas kui veebileht on kergelt loodav turustamisvahend, mis ei pruugi alati vastata reaalsele olukorrale.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja liikmesriikide ametiasutused on täheldanud investeerimiskaebuste suurenemist seoses ebaseaduslike tehingutega internetis.

Hoolimata reklaamile kehtivatest finantseeskirjadest, ei ole kõik reklaamid nendega kooskõlas. Näiteks ei anta investorile piisavalt või üldse mingisugust teavet ja antud teave võib olla eksitav.

Ohutu investeerimine

Millega tuleks olla ettevaatlik?

Kui ettevõtte veebilehel ei ole teavet tegevusloa kohta, siis tegevusluba tõenäoliselt ei ole.

Kui ettevõttel näib olevat tegevusluba, kontrollige seda, sest on avastatud palju ettevõtete valesid väiteid. Tegevusloaga ettevõtete loetelud on riikide finantsjärelevalveasutuste veebilehtedel.

Kui tundub, et olukord on liiga ilus, et olla tõsi, siis tõenäoliselt see tõsi ei olegi.

Internetireklaamid või -väited võivad olla väga veenvad. Olge ettevaatlik, kui väidetakse, et investeringust tõuseb *uskumatu tulu* või et see on *äärmiselt soodne*. Sellised väited viitavad sageli väga riskantsetele investeringutele või võimalikule pettusele.

Olge ettevaatlik, kui kasutatakse mõisteid *ohutu*, *turvaline*, *kaitstud* ja *garanteeritud*. Kõikide investeringutega kaasneb teatud risk ja see on vastavuses hinnangulise tulu määraga. Kui ettevõtted kasutavad reklaamis neid mõisteid, peavad nad selgelt põhjendama, mida sellega silmas peavad. Veenduge, et teie teadmised ja kogemus finantsturu valdkonnas on piisavad, et täielikult mõista kaalutava investeringu riske ja tulu.

Olge teadlik kaasnevatest kuludest. Ettevõtted peavad andma teile asjakohast teavet.

Internetipõhiseid investeerimisteenuseid pakuvad ettevõtted kasutavad aktiivselt koolituspakkumisi või kauplemist virtuaalsete portfelliidega ja võivad julgustada teid investeerima. Olge tasuta raha pakkumise suhtes ettevaatlik: sooduspakkumised, näiteks „10% rahast tagasi” ja „kuni 500 eurot konto avamisel” on näited teie veenmisskeemist.

Internetiplatvormide kasutamisel peaksite olema ettevaatlikud teie nimel automaatselt tehinguid genereeriva tarkvara kasutamisel. Mis tahes tehingud võivad nii toimuda teie teadmata.

Vältige

krediitkaardiandmete väljastamist. Teie kontolt võidakse võtta teie nõusolekuta raha otse ja selle tagasisaamine võib olla väga raske.

Enamikul juhtudest, kui kasutate internetti, et teha investeerimistehing ilma ettevõtte müüidava või pakutava toote kohta nõu saamata, peab ettevõtte kontrollima teie teadmisi ja kogemust.

- Mis teenuseid ja tooteid te tunnete?
- Mis tehinguid olete teinud seni, mis mahus ja kui sageli?

Loetelu ei ole ammendav.

Nende sammude põhieesmärk on määratleda teie teadmised ja kogemus investeerimisvaldkonnas seoses pakutava või nõutava toote või teenuse konkreetse liigiga ning veenduda, et mõistate tooteriski. See võimaldab ettevõttel hinnata, kas toode teile sobib. Ettevõtte peab teid hoiatama, kui toode teile ei sobi. Hoiatusse tuleb suhtuda tõsiselt.

Enne investeerimist tuleb hoolikalt lugeda kogu turustamisteavet ja lepingut või dokumente ning neist aru saada.

Otsige internetist teavet seoses ettevõttega, kellega tehingu teete. Teiste investorite, tarbijakaitseorganisatsioonide või meedia kogemus või järeldused võivad olla avalikes kanalites kättesaadavad.

Mida saate enda kaitseks teha?

[Tehke oma internetitehingust paberkoopia ja kontrollige veebilehe turvaseadeid.](#) See tagab isikuandmete edastamise ohutus keskkonnas.

Kontrollige alati, kas ettevõttel on teie riigis tegevusluba, tehes seda kas veebilehel <http://www.esma.europa.eu/page/Investment-Firms> või ettevõtte riigi finantsjärelevalveasutuse veebilehel.

Kui ettevõttel ei ole investeerimisteenuste ja investeerimistehingute pakkumise luba, siis ei tohi ta neid pakkuda. Sellisel juhul on ka tõenäolisem, et ettevõtte ei järgi investori kaitse eeskirju.

Kui teete tehinguid ettevõttega, millel ei ole investeerimisteenuste ja investeerimistehingute pakkumise luba, kaotate tõenäoliselt oma raha sõltumata tehtud tehingu tulemusest ja teil puudub juurdepääs riiklikule kaitsele, mida pakutakse investoritele, kes teevad tehinguid tegevusloaga ettevõtetega.

Salvestage ja printige alati välja kogu seonduv teave oma dokumentatsiooni jaoks. Seda teavet võib olla vaja ka kaebuse esitamisel.

Lisateave

Kui teil on küsimusi või kahtlusi, pöörduge oma riigi finantsjärelevalveasutuse poole. Kõikide riikide finantsjärelevalveasutuste ja nende veebilehtede loetelu on Euroopa Väärtpaberiturujärelevalveasutuse veebilehel aadressil <http://www.esma.europa.eu/et/investor-corner/ESMA-%E2%80%93-kes-me-oleme-ja-mida-me-teeme> .